

ชื่อเรื่อง การศึกษารูปแบบการเรียนรู้ของผู้รับการฝึกที่ประสบความสำเร็จ

จากศูนย์พัฒนาฝีมือแรงงานจังหวัดหนองคาย

ผู้วิจัย นายวัชรชัย ดวงคำ

ปริญญา ศศ.ม. (ยุทธศาสตร์การพัฒนา)

กรรมการที่ปรึกษา ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. เอนก ศิลปนิลมาลย์ ประธานกรรมการ

ดร. สุณี สาธิตานันต์

กรรมการ

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ไพศาล เอกะกุล

กรรมการ

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม 2548

บทคัดย่อ

รูปแบบการเรียนรู้ของผู้รับการฝึก ที่ประสบความสำเร็จ จากศูนย์พัฒนาฝีมือแรงงานจังหวัดหนองคาย เป็นแนวทางหนึ่งในการพัฒนาการเรียนการสอนให้ผู้รับการฝึกมีทักษะฝีมือและสามารถผ่านเกณฑ์การทดสอบมาตรฐานฝีมือแรงงาน ตลอดจนการยึดความต้องการของผู้เรียนและสถานประกอบการ เป็นแนวทางในการหางานทำการวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษารูปแบบกระบวนการเรียนรู้ที่มีผลทำให้ผู้รับการฝึกมีทักษะฝีมือและผ่านเกณฑ์การทดสอบมาตรฐานฝีมือแรงงาน ตลอดจนงวิธีในการหางานทำ ของผู้รับการฝึกที่ประสบความสำเร็จ เพื่อนำมาสังเคราะห์ให้เป็นรูปแบบกระบวนการเรียนรู้และการหางานทำของผู้รับการฝึกที่ประสบความสำเร็จ ซึ่ง กลุ่มตัวอย่าง ที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ประกอบด้วย ผู้รับการฝึกที่ประสบความสำเร็จ จำนวน 14 คน ครูฝึกฝีมือแรงงาน จำนวน 7 คน ผู้ปกครองของผู้รับการฝึกที่ประสบความสำเร็จ จำนวน 14 คน เพื่อนร่วมสาขาช่าง จำนวน 7 คน เจ้าของสถานประกอบการ จำนวน 7 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลคือการจัดการสนทนาเฉพาะกลุ่ม เพื่อทราบรูปแบบการเรียนรู้ของผู้รับการฝึกที่ประสบความสำเร็จ และชุดแบบสัมภาษณ์เชิงลึกผู้ที่มีส่วนร่วมในการเรียนรู้ของผู้รับการฝึก นำข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์และนำเสนอ โดยวิธีการพรรณนาวิเคราะห์

ผลการวิจัย พบว่าผู้รับการฝึก ที่ประสบความสำเร็จจากศูนย์พัฒนาฝีมือแรงงานจังหวัดหนองคาย มีกระบวนการเรียนรู้ คือการเรียนรู้จากเอกสารหนังสือตำรา ซึ่งเป็นแหล่งความรู้ที่สามารถศึกษาด้วยตนเอง และทำความเข้าใจได้อย่างต่อเนื่องและ

มีรายละเอียดชัดเจน การเรียนรู้ร่วมกับเพื่อนร่วมสาขาช่าง เป็นการเรียนรู้จากการถ่ายทอด ประสบการณ์ที่สะสมมาสามารถแก้ปัญหาได้อย่างมีประสิทธิภาพ เป็นการปรับตัว ในการทำงานเป็นทีม มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี เปิดใจรับสิ่งใหม่ในการพัฒนาทักษะฝีมือตัวเอง การเรียนรู้จากครูผู้สอน โดยตรง เป็นการเรียนรู้ซึ่งผู้รับการฝึกต้องมีความตั้งใจฝึก มีความอดทน ขยัน ตรงต่อเวลา รับผิดชอบงานที่ได้รับมอบหมาย และมีทัศนคติที่ดีต่อ การเรียนในชั้นเรียน การเรียนรู้จากการฝึกในกิจการหรือฝึกงาน กระบวนการเรียนรู้ รูปแบบนี้จำเป็นต้องนำเอาความรู้ที่เป็นพื้นฐาน เพื่อเตรียมความพร้อมในการทำงานจริง สามารถแก้ไขปัญหาต่างๆ ขณะฝึกในสถานประกอบการเพื่อสร้างองค์ความรู้ประสบการณ์ โดยตรง ส่วนการเรียนรู้จากการรับงานมาทำ นั้น เป็นการเรียนรู้แบบลองผิดลองถูก เพื่อสร้างประสบการณ์และความชำนาญในการหาวิธีการแก้ไขปัญหาด้วยตัวเอง ซึ่งนำไปสู่การประกอบอาชีพส่วนตัว ส่วนวิธีการหางานทำของผู้รับการฝึกที่ได้งานทำนั้น พบว่า การฝึกในกิจการหรือการฝึกงาน ผู้รับการฝึกมีตั้งใจฝึก เพื่อสร้างโอกาสของตนเองในขณะที่ ฝึกงานเป็น โอกาสที่จะได้งานทำมากที่สุดรองลงมาได้แก่ การได้รับชักชวนจากเพื่อนและ ญาติพี่น้องหรือคนที่รู้จักคุ้นเคย ตลอดจนงานทำโดยการศึกษาข้อมูลจากแหล่ง ข้อมูลด้านการรับสมัครงาน เช่น ป้ายประชาสัมพันธ์การสมัครงาน และสื่อมวลชนต่างๆ

โดยสรุปผลของการวิจัยครั้งนี้ รูปแบบกระบวนการเรียนรู้ของผู้รับการฝึก ที่ประสบความสำเร็จ จากศูนย์พัฒนาฝีมือแรงงาน จังหวัดหนองคาย พบว่า มีกระบวนการเรียนรู้ที่ประสบความสำเร็จ ได้แก่ การศึกษาเอกสารหนังสือคำราต่างๆ การเรียนรู้ จากเพื่อนร่วมสาขาช่าง การเรียนรู้จากครูผู้สอน โดยตรง การฝึกในกิจการหรือการฝึกงาน และการรับงานมาทำ ซึ่งสังเคราะห์เป็นรูปแบบดังนี้คือ รูปแบบการเรียนรู้แบบปรับปรุง รูปแบบการเรียนรู้แบบร่วมมือ รูปแบบการเรียนรู้แบบฟังพา และรูปแบบการเรียนรู้ แบบอิสระ ส่วนวิธีการหางานทำพบว่า มีวิธีการ ได้แก่ การวางแผนการประกอบอาชีพ ส่วนตัว การตั้งใจฝึกในสถานประกอบการ การรับสมัครงานจากป้ายประชาสัมพันธ์ และ สื่อสารมวลชนต่างๆ และการได้รับการชักชวนจากเพื่อน ญาติพี่น้องและคนที่รู้จักคุ้นเคย ซึ่งสังเคราะห์รูปแบบวิธีการหางานทำของผู้รับการฝึกที่ประสบความสำเร็จได้ดังนี้ คือ การรู้ตนเอง และการรู้จักแหล่งข้อมูลการสมัครงาน ล้วนเป็นรูปแบบการเรียนรู้ และวิธีการหางานทำที่ประสบความสำเร็จและได้ผลตามความมุ่งหมายมากยิ่งขึ้น

Title: A Study of a Learning Model of Successful Trainees of the Training Center for Skill Development, Nong Khai Province

Author: Mr. Thawatchai Duangkham **Degree:** M.A. (Development Strategy)

Advisors: Asst. Prof. Dr. Anake Silpanilmalaya	Chairman
Dr. Sunee Sathitanant	Committee
Asst. Prof. Phaisan Aekakun	Committee

Rajabhat Maha Sarakam University, 2005

Abstract

A Learning Model of Successful Trainees of the Training Center for Skill Development, Nong Khai Province was a learning guideline for instruction development to assist trainees in acquiring skills and pass the standard skill test through learner and entrepreneur - based approaches. The research was aimed to study a learning model of successful trainees of the Training Center of Skill Development of Nong Khai Province on such points as to study the learning processes that enhanced the skills of trainees and enabled them to pass standard skill test, develop “finding a job” strategies of successful trainees and to synthesize the learning processes and job finding strategies of successful trainees.

The sample used in this study comprised 14 successful trainees, 7 trainers, 14 guardians of successful trainees, 7 technical colleagues of the trainees and 7 business owners. The instruments used for gathering data on the learning model of successful trainees were the focus-group discussions and in-depth interview questions for those who were involved in the learning processes of the trainees. The data were subsequently analyzed and presented in the form of descriptive analysis.

The research results were shown as follow:

It was found that the successful trainees of the Training Center for Skill Development, Nong Khai Province adopted such learning strategies as self-study from texts and documents, learning from teachers or trainers, learning from peers who had accumulated skills and experience, learning from in-house training programs and learning from self-practice. Other strategies were concerned with patience, attention, diligence, punctuality, responsibility for assigned work, good attitudes towards learning, ability to adapt themselves to work, team work and being open-minded to new techniques.

Regarding the strategies that successful trainees used for finding a job, it was found that in-house training programs gave the trainees the opportunity to get a job at the highest level if they were hard working. Other strata gives induced help of working friends and acquiring information for job vacancies from several sources such as notice boards which the trainees had to make a decision by matching their qualifications with the job descriptions, for example, technical skills, educational background, experience, personality, adaptation ability, spiritual development and general knowledge. It was recommended for the trainees who intended to run their own business that they should kept on practicing their skills and tried to create new techniques and made self-directed plans. They should also analyze themselves so that they could adopt themselves to meet the expected goal.

The result of the synthesis of the learning strategies of successful trainees showed that four learning models were adopted by the successful trainees; namely, adaptive learning model, collaborative learning model, dependent learning model and independent learning model. Regarding job seeking, two helpful strategies were recommended: knowing the trainees' own potentials and gaining information on job opportunities from several sources.